

MUAMMAR EL GADDAFI

LIBIAK 3.400.000 BIZTANLE DITU ETA 1.759.540 KILOMETRO LAUKI. PETROLEO ASKODUN ERRIA ETA BATAZ-BESTE BIZTANLE BAKOITZAREN IRABAZIA 10.000 DOLARREKOA DA URTEERRO (MILLOI TERDI PEZTA). BERAZ, ERRI ABERATSA ETA ORREGAITIK EDO, TRIPOLI DERITXON URI NAGOSIAN, EDOZEIÑEK DAU "PEUGEOT" EDO "TOYOTA" BAT.

* * *

Petroleoren berakada aundi onetan, nekazaritzan ipiñi ditue euren begiak. Esate baterako, Zirenaika deritxon aldean, gari-solo izugarrien artean, eundaka ekterea sagarrez bete ditue. Bigarren urte onetan asita Golden eta Starking sagar ederrak jasoten dabez.

1980'garren urtean petroliotik 24.000 milloi dolar atera ebezan; orain, barriz, 8.000'ra jatsita dagoz eta orixe izan da nekazaritzari begiratzeko arrazoibidea.

Toki orreitan 20 egazkin bereizi daukez ongariak eta momorroak ilteko darabiltzen gaiak zabaltzeko.

Tripoli inguruan beste orrenbeste gertatzen ari da. Baserriak jasoten dabez: etxea, traktore bat, bei bi eta irurogei ardi eskeintzen dautsez utsean baserritar izan nai dabenai. Orreikaz batera 25'tetik 50'etara ekterea. Fin jokatu ezker 20.000 dolar ateratzen dabez; baiña geienak, 12.500'etan gelditzen dira. Lanik egiten ez daenari irugarren urtean guztiak kentzen dautsoez baserritar barria sartzeko.

* * *

Orain 16 urte El Gaddafi koronelak Libia'ren aginpidea artu ebanean, erri osoa arez betetako eremu bat besterik ez zan; gaur, barriz, zearo aberastatuta dagoz petroleoari eskerrak... naiz-eta gauza asko alperrik galdu eskuartean.

Jendeak esker onez ikusten dau El Gaddafi'ren garaiako aldaketa izugarri au.

* * *

Ara aldaketa batzuk:

Medikuntza-arloan, besteetan lez, aldaketea aundia izan da. 1970'garren urtean Libia osoan 40 (berrogei)

sendagille egozan. Gaur 2.000'tik gora dira. Ori ez da guztia: 1984'an eraikitako Ikastola Nagusitik 200 (berreun) sendagille aterako dira urte oro. Ikastola on Bengkazi'ko urian dago eta ba-dauke erri orretan atzerapenak jotako umeentzat berebiziko lekua, aurrerapenez bete. Sendagille orreitatik, lauren bat, emakumeak dira. Berau be, arabeen arteko errietan, ez da gero aurrerapen makala...

* * *

Beste arlo batean, ikaragarritzko ekintza daroe aurreruntz, Libia osoa urez asetzeko, barru-barrutik kostalderaiño: eremutik Tripoli'ra. Lan orretarako tubo izugarriak, zazpi metro ta erdi luzean eta tau metro diametroan, egiten dabez 1.200 surkoreano langillek. Tubo orreik egiteko lantegiak, ertzeetako osarribarik, bi kilometro ta erdi dauz luze eta kilometro bat zabal. Asmakizuna amerikarrena da, zuzendaritza australiako batek daroa eta lana egiteko Korea ego-aldeko jente langillea.

Baiña, Ian guztietan, libiatar teknikoak dagoz murgilduta lanean gogo aundiz eta itxaropen aundiagoarekin. Petroleoaren berakada onek bultzatzen dauz lana bizkor egiten, berandu baiño lenen.

Lenengo zatia egiña dauke eta 3.300 milloi dolar bertan txautuak. Bigarrena oraintxe asteko. Tuberi bi alkarrekin joango dira eta lau milloi kubiko ur eroan dabez Tnpoli'raiño eta Libian zabalduz. Makiña bat solori emon leio bizia ainbeste urakin.

Bertan Ianean dabillen Korea-egoaldeko injeniero batek esaten ebanez, beste orrelako lanik ez da munduan osotu Txina'ko arri-esi aundia ez ba'da. Axe Ianik aundiena munduan. Ondorengoa, au izango da.

* * *

LIBURU ORLEGIA

Maotzetun'ek Liburu Gorria eukan lez, Muammar El Gaddafi koronel lendakariak be badau bere Liburu Orlegia, Rousseau'ren Kontratu Soziala gogoratzen daena. Bertan ipinten dauz bere asmakizunaren oiñarriak eta, berak diñonez, auxe da Irugarren Teoria Orokorra.

EZAGUNAK

Beste biak zerak dira, Rusoena bat eta bestea Amerika-
rrena.

Bere eritxirako alderdi politikoak ez dabe balio: bakoit-
txak bere askatasuna eta erantzunkizuna ez dauz bes-
teen eskuetan itzi bear, alderdi politikoen eskuetan be
ez.

Baiña, bere barru-barruko asmoa auxa da: Amerika-
rrak zanpatu eta bere burua Sozialista Arabiar guztien
lendakari biurtu.

* * *

1969'garrenean, El Gaddafi aginpidera eldu zanean,
petrolio-konpani guztien jabe egin zan, iraultza barri
bat eratu eta "Jamahiriya" -Aroa sortuz.

Jamahiriya erri zearen aroa da, masaren aroa: Kon-
greso errikoi bat sortu da Libia'n. Auzo bakoitxean,
lantegi bakoitxean, ofizina bakoitxean, ikastola bakbi-
txean sortzen dira alkarteak eta alkarte orreitatik Lege-
biltzarrerara doazen diputaduak eta oneik osotzen dabe
Erriaren Kongreso Orokorra, Libia'ko Estaduaren zu-
zendari.

Batzar errikoi bakoitzak (lantegietan, nekazaritzan,
Ikastola Nagusian...) eratzen dau bizi-modua, lana eta
alobera. Lan gitxiago egin nai ba dabe on euren esku
dago; baiña, orduan jornala be txikiagoa izango da eta
beste batzarrak kontu artuko dautsee ia zergaitik lan
gitxiago egiten daben... Aizkenean, zer? Itzak ederrak.

* * *

El Gaddafi jaunak, iraultza on mundu zabalera eroan
nai dau eta beste Laterrietan gazteak iraultza egin nai
ba dabe, txalogarriak dira eta laguntza zor jake.

Lantegi eta nekazaritza alkargo aundiak, guztiak Jama-
hiriya'renak dira. Alan be, dendak eta lantegiak, bakoit-
tzak berea, sortzea aske da; baiña iñor menpean artze-
rik ez dago, sozio bezala ez ba'da.

Eroskiak auzo guztietan dagoz, Laterriarenak.

Etxeak, barriz, bakoitzarena izan bear dau eta geie-
nak Agintaritzak eraikiak. Iñori norberaren etxea aloge-
ran emon ezin: zeuk erabilli edo saldu; beste biderik
ez dozu izango...

* * *

Liburu Orlegian ez da erlijiorik aitatzen; baiña, alkoo-
la debekaturik dago, arabeen artean legea dan lez. Zine-
marik ezda. Automobillak ugari kaleetan eta tabernatxo
bat noiz-beinka; baita ogi-dendak be. Beste animaziorik
ez dozu aurkituko uri aundietako ibilbideetan zear.

Liburu Orlegia dotriña-liburua da eta Kostitutuzioa-
ren ordezko.

Iru zati ditu. Lenengoa: demokraziaren akatsak eta
korapilloak erriaren aginpideak askatzen ditu eta eze-
reztatu. Bigarrena: Ekonomiaren korapilloen askatzai-
llea sozialismoa da. Irugarrena: Irugarren Teori Oroko-
rrak oiñarri soziala dauko.

* * *

Sistema barri onetan, demokrazia komita errikoie-
tan, alkarte errikoietan eta langilleen elkarteetan egiten
da. Guztiok osotzen dabe eta Erriaren Kongreso Oro-
korrean alkartzen dira.

Irakatsi eta ezitzeko munduan dagozan sistema guz-
tiak apurtu bear dira, kultur-iraultza orokor baten bidez,
indarrez ezarri dautsoezan mentalitate, ideia eta gustu
guztietatik gizona askatzeko.

Alogeran oiñarritzen diran lantegi-mota guztiak dese-
gin eta euren orde zozio-arteko alkarteak sortu, arazo
gizartekoak konpondu aal izateko.

Orra or Irugarren Teoria Orokorra. Muammar El
Gaddafi'ren iraultza berri, mundu osoari eskaiña eta,
al ba'da indarrez ezarria.

ANES'ek

